From: Griffie
Sent: woensdag 30 september 2020 08:53:27
To: Info
Cc:
Subject: Inboeken ajb: Dorpsinfo Hint Ter Heijde OKTOBER 2020
Attachments: 7. Oktober Dorpsinfo Ter Heijde aan zee.pdf

Van: maat@kabelfoon.nl
Verzonden: dinsdag 29 september 2020 23:15
Aan: Griffie
Onderwerp: Dorpsinfo Hint Ter Heijde OKTOBER 2020

L.S.

Vriendelijk verzoek om de Dorpsinfo te sturen naar de individuele raadsleden.

Bij voorbaat dank,

met vriendelijke groeten,

Aart Maat, PR/communicatie HinT

Uitgave van HinT Ter Heijde aan Zee
Oktober 2020

Voorwoord

De Herfst is medio september, als ik dit voorwoord schrijf, gelukkig nog ver te zoeken. In de morgen en tegen de avond best wel fris, maar overdag zon alom. Van mij mag het zo nog een poosje blijven. Al hoewel de blaadjes hier en daar toch beginnen te vallen, zelfs zijn er al volop kastanjes.
Een oud tuinder aan de Vredebestlaan Jan van Os heeft een walnotenboom waar onwijs veel walnoten inhangen. De laatste keer dat er ook zoveel waren werd het jaar erop, in 1997, de Elfstedentocht gereden. 24 jaar geleden al weer. De voortekenen zijn gunstig. Ik ga niet vooruitlopen, maar wil al vast vragen of een ieder zijn schaatsen op zolder even na wil kijken, want straks in maart 2022 moeten we goed beslagen ten ijs komen en gaan we weer heerlijk zwieren. Zelf ga ik al vast oefenen op de Uithof.

In het dorp was en is er ook weer veel te beleven. De oude reddingboot Prinses Margriet is op 11 september officieel overgedragen aan ons als Heijers. Het werd een mooie dag waar we met trots op terug kunnen kijken met 2 oud bemanningsleden in het middelpunt van de belangstelling.
Het kerkplein is op de schop genomen en de contouren van het nieuwe plan worden van lieverlee zichtbaar.

De volgende Dorps-info wordt bezorgd op 6 november. Op dit moment zijn er ruim 300 adressen over de dijk die het Heijdse nieuwsblad digitaal ontvangen. Ook interesse?

Meldt dat via onderstaand email-adres. Kopij en nieuws kunnen ingeleverd worden t/m 20 sept. via maat@kabelfoon.nl of via de brievenbus aan de van Speijkstraat 6.

Groeten Aart

Agenda Oktober

dinsdag 6 oktober:	Bestuursvergadering Hint. Aanvang: 13.30 uur
dinsdag 13 oktober:	Inloopuur bewoners van 10-11 uur Hinthuis Pietersonstraat
zaterdag 31 oktober:	Snuisterijen- en boekenmarkt in de kerk van 10 tot 12 uur. De koffie met iets lekkers staat voor u klaar.

Wel en wee Ter Heijde

Graag uw medewerking om Namen en adressen door te geven van mensen in het dorp waar we, in het **"omzien naar elkaar",** een kaartje heen kunnen sturen. Aanleiding kan zijn: ziekenhuisopname, geboorte, trouwerij, huwelijksjubileum, nieuwe bewoners, overlijden of een andere feestelijke of verdrietige gebeurtenis.
Alvast bedankt voor uw "***reactie naar de redactie.***
Meldingen sturen naar maat@kabelfoon.nl, of via de brievenbus v. Speijkstraat 6

- Familie Mohammed van Pietersonstraat 34 zijn nieuwe bewoners. Veel plezier en geluk in ons dorp.
- Gerda Pronk, Arie Tukstraat 5 heeft wel een opkikkertje verdiend. Sterkte toegewenst.

In het zonnetje (door Aart Maat)

Eigenlijk spreekt het kopje al voor zich. Inwoners van Ter Heijde, die iets betekenen voor het dorp of iets bijzonders doen of hebben gedaan willen we in Dorps-Info in het zonnetje zetten zodat ze hun verhaal met ons kunnen delen.

Vreemde eend

Het was in 1975 toen Arie Versteeg de dijk overkwam met in zijn kielzog vrouw en kinderen om hier koster te worden. Veel mensen weten niet dat Arie ooit Koster is geweest. Arie heeft de tijd van werken al een tijdje achter zich gelaten. Tijdens zijn dagelijkse gangetje met zijn hond maakt hij met iedereen een praatje. Ik heb Arie benaderd of hij wilde mee werken aan deze rubriek. Dat vond hij een hele eer. Hieronder zijn levensloop in een notendop.

Even voorstellen. Ik ben Arie Versteeg geboren in Naaldwijk op 30-5-1939. Ik was het 3e kind in het gezin. Getrouwd met Annemarie Steenvoort en vader van dochter Lisette en zoon Toby uit een eerder huwelijk en Opa en oma van 5 prachtige kleindochters.

Na mijn schooltijd ben ik naar de Marine gegaan, maar na een paar jaar had ik het daar wel gezien mij wilde mijn vrijheid terug. Maar hier blijkt al uit dat de zee in mijn hart zit, ik woon er nu bijna in. Daarna ben ik gaan werken in het grondverzet , buizen plaatsen in diepe putten en in één van die putten ben ik gevallen en toen zat ik met recht in de put en wel thuis in de flat op Honselersdijk waar toen Jan Bogaard ook woonde, nu de voorzitter van HinT.

Jan wist wel raad, dat zijn we van hem gewent. Op een gegeven moment vroeg hij of ik geen interesse had in het kosterschap in de Nederlands Hervormde kerk van Ter Heijde want zijn vader ging er mee stoppen. Dat was me wat hoor om zo'n graag geziene man op te gaan volgen. Naast het werk in de kerk kwam ook de exploitatie van het Irene gebouw. Had er toch wel oren naar, de hele dag thuis zitten werd ik toch wel zat. Na goed overleg met mijn toenmalige vrouw, gingen we de klus aan. Zo kwamen we terecht in een heel nieuw avontuur. We zijn in 1975 verhuisd naar Kortenaerstraat. Het was n.l. een vereiste dat we zo dicht mogelijk bij de kerk en Irene kwamen te wonen. En dat was best wel wennen. Je werd door de Heijers niet zo maar geaccepteerd. Vaak gedacht, waar ben ik aan begonnen. Gelukkig is dat allemaal goed gekomen en heb toch een hele fijne tijd gehad. Vanzelfsprekend zijn er in die tijd leuke en mindere leuke dingen gebeurd. Want als jullie denken dat de jeugd, toen niets uithaalde, heb je het mis.

We hadden net een bruiloft achter de rug en waren thuis om bij te komen van alle drukte, toen de kerkklokken midden in de nacht gingen luiden. Ik weer richting kerk. Hadden belhamels een touw om de klok gebonden en uit het duin trokken ze daaraan en was het een klokgelui van jewelste. De hele Heij stond op z'n kop. Nu kan ik er om lachten, maar toen was ik echt niet blij. Ook is er een keer ingebroken en dat vind ik dan geen kattenkwaad meer, dat blijft je een hele tijd achtervolgen. In het begin ga je met hangende pootjes naar je werk. Weet wel zoiets moet slijten, maar het heeft veel impact op ons gehad

Leuke en gezellige dingen waren er ook, zoals de gezamenlijke jaarlijkse schoonmaak en iedere week een bakkie of een borrel bij slager Klaas en An vd Bos. In gebouw Irene waren er vele activiteiten. Wat me bij blijft is onze 1e bruiloft van niemand minder dan de burgemeester van Ter Heijde 'Jaap Dijkhuizen', die familie kon er wat van hoor, die waren wel voor een feestje te porren. Ook de Irenemars met duizend deelnemers was erg gezellig. Werd georganiseerd door de Monsterse wandelclub Irene, die wel 200 leden had. Zoiets bestaat niet meer. De vrouwenvereniging was ook zo'n hechte club met dames die wel wanten wisten, de jaarlijkse bazaar was een feestje op zich. In de kelder werden jeugdactiviteiten gehouden. Was altijd wel wat te beleven in het Irenegebouw. Waar blijft de tijd.

Na 5 jaar heb ik door omstandigheden afscheid moeten nemen. Ben daarna 3 maanden in Australië geweest en heb bij een oom en tante gelogeerd, wat een prachtig land is dat, die tijd was eigenlijk te kort om alles daar te ontdekken. Maar ja de plicht ging weer roepen er moest weer geld op de plank komen. Ik ben in een autospuiterij gaan werken, door een reorganisatie kwam daar een einde aan en ben ik in de tomaten gaan werken. In 1980 ben ik getrouwd met Annemarie bijna 40 jaar alweer.

In 1998 heb ik op de camping een hartinfarct gehad en was ik uitgewerkt. Nu geniet ik van mijn mooie tuin waar ik menig uurtje vertoef en natuurlijk van mijn druiven waar ik veel plezier aan beleef. Elk jaar is het weer mooi om te zien hoe alles groeit en bloeit. De vraag of alles ieder jaar weer gaat lukken. Om eerlijk te zijn mag ik niet klagen. In de straat hebben nog een aantal buurtjes druiven. Vraag me wel eens af voor hoe lang nog, is net als bij de tuinders een uitstervend beroep. Ook zullen vele mij kennen van mijn looprondjes met mijn hond Rakker en ontmoet ik terloops nog veel mensen. Altijd gezellig!

****

Beste Arie, bedankt voor je verhaal. Geniet samen met je vrouw Annemarie van je oude dag. Op 19 december zijn jullie 40 jaar getrouwd. Bij deze al vast een heel mooie dag toegewenst. Het ga jullie goed.

De kousenpaal

Aart Maat en Rien van de Water hebben de vlaggenmasten geplaatst voor de feestelijke overdracht van de reddingboot ' De Prinses Margriet'. Het zag er bij de dijk echt feestelijk uit. Maar keken ze naar de kousenpaal in het plantsoen tegenover de boot, dan was dat wel een ander verhaal. Dat zag er niet uit. Het hekje kon wel een likje verf gebruiken en het onkruid binnen de afrastering tierde welig.

Bij de oud Heijers is het wel bekend waar de kousenpaal vroeger voor diende. Maar voor heel veel inwoners, maar ook voor mensen van over de dijk, is het onbekend. Dus toch een blinde vlek. Rien en Aart hebben de boel opgeknapt. Het hekje is geverfd en het onkruid weggehaald en zie…., daar kwam een plaatje te voorschijn met daarop de tekst met betekenis van dit historisch tafereeltje en die luidt:

1500 ***1800***

Ter herinnering aan de vissers van het oude vissersdorp Ter Heijde.
Hij werd gebruikt als steunpaal. De vissers konden hier hun klompen en kousen uittrekken en blootsvoets door de toen nog brede duinen naar de omliggende dorpen lopen om hun vis uit te venten.

Dat tekstplaatje staat natuurlijk veel te laag en moet een keer omhoog. We begrijpen, dat mensen het tekstplaatje niet konden zien en zich bleven afvragen wat dit nu toch voor iets is.
Rien heeft een dag later ook de kanonnen onder handen genomen. De verdedigingslinie is weer op orde. Op één van de kanonslopen zit overigens ook een plaatje met een tekstje. Je moet wel 3 brillen opzetten wil je dit kunnen lezen. We gaan als HinT bekijken of er ook zo'n infobord als bij de reddingsboot De Prinses Margriet geplaatst kan worden. Met tekst en afbeeldingen die verwijzen naar de historie.

Renovatie kerkplein

Het kerkplein is dan eindelijk op de schop genomen, alle bestrating is weggehaald, keitjes van het plein zijn de container in gegaan en de oude, (overigens zeldzame) straatklinkers zijn hergebruikt. En die diepe kuilen waar een ieder zich over afvroeg waar is dat voor, nou die zijn voor het maken van een diep aardebedje dat word gespreid voor de nieuwe bomen.

Eind oktober wordt het plein opgeleverd. Ook kan men dan weer verder met het voegen van de muren van de kerk. Dat moest worden onderbroken vanwege de beschermde gierzwaluwen. Men hoopt het werk nu voor de kerst op te leveren. Het kerkbestuur heeft ook het houtwerk van de kerk laten schilderen. Dus ook dat ziet er weer gelikt uit. Met de Admiraal, een opgeknapte kerk, een mooi terras, bomen en plantenbakken wordt het prachtig en heeft Ter Heijde straks een mooi dorpscentrum.

De Heij van toen

Onder de naam *'De Heij van toen'*, starten we een rubriek met verhalen van vroeger. In de komende edities van Dorps-Info willen we steeds een historisch verhaal plaatsen over Ter Heijde. Heeft u ook een mooi verhaal van vroeger, zet het op papier en mail het naar de redactie. Wellicht wordt dat verhaal dan ook geplaatst.

Aanleiding

Peet de Zeeuw heeft de redactie benaderd met de vraag om in "Dorps-Info" een historisch verhaal te mogen plaatsen over Ter Heijde in de 17e eeuw. We waren positief want het lijkt ons interessant voor onze lezers, zeker voor de "Heijers". Peet is actief lid van de Historische Vereniging Monster-Ter Heijde en bezig met een bibliografie, zeg maar een bronnenlijst aangaande boeken en artikelen over Monster en Ter Heijde. Daarbij kwam hij het Proefschrift tegen van Annette de Wit. Zij is in 2008 gepromoveerd op het onderwerp *"Leven, werken en geloven in zeevarende gemeenschappen".* Zij gaf toestemming om hetgeen over Ter Heijde gaat te publiceren in Dorps-info. Wij doen dat in 3 delen.

Het kustdorp Ter Heijde (deel 1)

De geschiedenis van Ter Heijde wordt gekenmerkt door de strijd tegen de zee. Al in de dertiende eeuw ontstond er een kleine vissersgemeenschap met een kapel aan de monding van de rivierarm de Hey, een noordelijke geul van het Maasestuarium die omstreeks 1300 dicht slibde. Aan het begin van de dertiende eeuw lagen de duinen aan de Zuid-Hollandse kust ruim 1200 meter meer zeewaarts dan vier eeuwen later. Door de voortdurende afkalving van de duinen, werden de vissers van de Hey steeds gedwongen om (een gedeelte van) de nederzetting te verplaatsen.

Het duingebied, waar Ter Heijde en het noordelijker en verder landinwaarts gelegen Scheveningen toe behoorden, werd de Westduinen genoemd. Ten zuiden van Ter Heijde begonnen de zogenaamde Kapittelduinen die uitliepen op een zandplaat die de Beer werd genoemd. Op de geestgrond achter de

Westduinen was vrij veel bebouwing te vinden. Van Ter Heijde was het een half uurtje lopen naar Monster en van daaruit waren andere ambachten zoals Poeldijk, Wateringen en Loosduinen te bereiken. Monster was ongeveer twee uur lopen van Delft verwijderd.

Ook in de zeventiende eeuw liet de zee de Heijenaren niet met rust. Keer op keer kreeg het dorp met overstromingen te maken. Tussen 1628 en 1635 spoelden er zeventien huizen weg en in 1660 moesten twaalf gezinnen toezien hoe hun huis in zee stortte. Naar aanleiding van de overstroming in 1660 vroegen de inwoners van het vissersdorp om hulp in een rekest aan het Hoogheemraadschap Delfland. Door de storm waren veel mensen tot armoede vervallen en iedereen had zijn huis vol kleine kinderen, aldus deze smeekbede. Het hoogheemraadschap stuurde een vertegenwoordiger om de schade op te nemen. Deze besloot dat de resten van de huizen opgekocht moesten worden en het materiaal te gebruiken om de beschadigingen aan de kust te herstellen.

Intussen werd door het hoogheem raadschap ook nagedacht over een meer permanente oplossing om de oprukkende zee het hoofd te bieden. Zo werd een houtconstructie ontworpen bestaand uit hoofden, op de plaats waar 'het dorp van de zee wort afgegeten'.

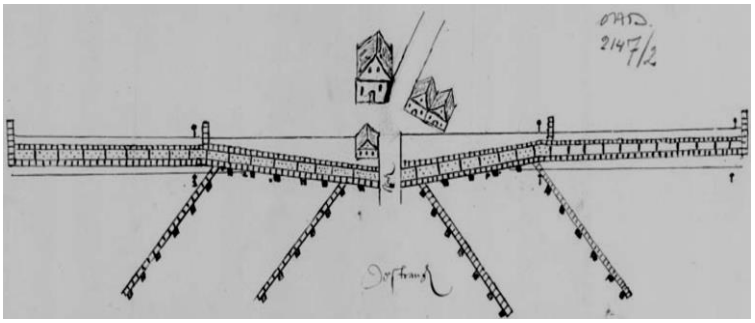

De constructie op het strand zou van rijshout moeten worden gemaakt. De ontwerper ging er van uit dat de hoofden binnen het jaar ondergestoven zouden zijn en dat ze steeds verlengd, verbreed en verhoogd zouden moeten worden, om er zodoende een stevig fundament van te maken. Onder leiding van duinmeier Pieter Wouterszoon Sterrevelt werd de constructie gebouwd.

Desondanks werden in 1665 weer verschillende huizen door het water opgeslokt. In 1671 meldden vier inwoners van het dorp in een verklaring dat er door de jaren heen wel honderd huizen weggespoeld waren, en dat waar vroeger huizen stonden nu gevist werd. Als er weer een stormvloed zou komen, zouden er nog meer huizen wegvloeien, zo vreesden de mannen. In 1682 werd hun angst bewaarheid, opnieuw werd een aantal huizen door de golven verzwolgen. Het uiterlijk van zeventiende-eeuws Ter Heijde werd bepaald door het tijdelijke karakter dat het dorp als gevolg van zijn natuurlijke ligging kreeg

Door de voortdurende kustafslag verplaatste de kern van het dorp zich in de loop van de eeuw steeds verder oostwaarts. Er waren maar enkele publieke gebouwen, zoals het bescheiden dorpshuis en het gasthuis. Verder werd in 1667 een kerk gebouwd, die vanwege de stormvloeden een keer verplaatst zou worden. De meeste woonhuizen en de herbergen waren rond de kerk gegroepeerd. Het armgasthuis, ook wel vriendenhuis genoemd, waar oude en arme inwoners onderdak kregen, stond eveneens vlakbij de kerk. Dichter naar het strand toe was meer bebouwing te vinden. *(Wordt vervolgd in de volgende editie)*

Inloop uur bewoners

Het Inloop uur is elke 2e ***dinsdagmorgen van de maand van 10 tot 11 uur*** *in het* Hinhuis Duinhof 8. Zonder afspraak, dus vrijblijvend kunt u langskomen. De eerst volgende keer is op **dinsdag 13 oktober** De koffie staat klaar!!

Voor de wat vertrouwelijke zaken kunt u desgewenst een afspraak maken met Helen Korteland, 0614257950. Een afvaardiging van de werkgroep komt dan, indien u dat wenst, bij u langs.

Overdracht Prinses Margriet

Op vrijdag 11 september werd op feestelijke wijze de historische reddingboot “De Prinses Margriet” formeel overgedragen aan de Heijers. Het eerste deel van de plechtigheid vond plaats in sporthal De Wielepet die daarvoor coronaproef was ingericht. Vanwege de coronaregels werd het aantal genodigden beperkt tot diegenen die een rol hebben gespeeld bij de komst en het opknappen van de boot, de sponsoren en de vertegenwoordigers van het Arie Kuiperfonds.

Na een toespraakje van Piet Heijstek, bestuurslid van het Jan Lelsmuseum, overhandigde vice voorzitter Wim Verhagen het originele stuurwiel van de oude reddingboot aan burgemeester Bouke Arends die ook voorzitter en beschermheer is van de KNRM in Ter Heijde. De burgemeester sprak enkele lovende woorden over het initiatief en overhandigde het stuurwiel op zijn beurt weer aan voormalig schipper Frans Daniëls en voormalig schipper Jan Dijkhuizen die voor deze gelegenheid het kostuum hadden aangetrokken dat ze in hun actieve periode gedragen hebben.

Het trotse duo overhandigde het stuurwiel aan voorzitter Jan Bogaard van Stichting HinT. Het bestuur van HinT heeft er voor gezorgd dat mede dank zij een bijdrage van het Arie Kuiperfonds, het belangeloze vervoer van het schip van de Hoek naar de Heij door de van Nieropgroep, de vele vrijwilligers, die de boot opgekalefaterd hebben, het gebruik van P. Terrein van de Zeebootvissers van Ter Heijde, een bijdrage van Westdijkreclame en de medewerking van de overheidsinstellingen Hoogheemraadschap van Delfland en Gemeente Westland, de historische reddingboot een mooie plaatsje heeft gekregen in Ter Heijde.

Vervolgens ging het gezelschap in optocht naar Hare Majesteit Prinses Margriet. Onder grote belangstelling van Heijers en buitenlui onthulde de burgemeester het informatiebord. Op dit bord staat de geschiedenis te lezen van deze historische reddingboot.

De burgemeester overhandigde namens de Gemeente aan de voorzitter van HinT een mooi schilderij van het KNRM gebouw en de Prinses Margriet Anno 1966. Geert van Leeuwen schonk ook een fraai schilderij van de hand van wijlen Freek Zeeman waarop de Ping An en de Margriet op afgebeeld zijn. Zijn wens is dat dit in Het Vrondel komt te hangen.

COLOFON

Dorpsinfo is een uitgave van de stichting HinT.
Verspreiding huis aan huis in Ter Heijde aan Zee en
daar buiten digitale verspreiding maximaal 10 keer per jaar.
Oplage 700 0 stuks. Eindredactie: A. Maat, van Speykstraat 6
Kopij en reacties: maat@kabelfoon.nl/ tel: 06-51098805
Vrijwillige bijdrage tbv de onkosten, via bank; t.a.v. HinT NL33INGB0006674384,
of uw bijdrage in een enveloppe en langsbrengen op v. Speijkstraat 6.